

POTENȚIALUL COOPERATIVELOR PENTRU ECONOMIA SOCIALĂ

THE COOPERATIVE POTENTIAL FOR THE SOCIAL ECONOMY

Manager de proiect

**DINU
MANOLE,**

Project manager

*Studentă, Universitatea
din Parma, Italia*

**DOINA
MANOLE**

*Student,
University of Parma, Italy*

Rezumat. Cooperativele sociale sunt puternic înrădăcinate în forme de conștiință colectivă, cum ar fi necesitatea de a promova dreptatea socială, protecția mediului și sprijinirea integrării sociale și profesionale a persoanelor dezavantajate. În cooperativele sociale, beneficiile colective nu sunt pur și simplu induse de activitatea economică, ci mai degrabă, ele sunt un element-cheie, motivând membrii să se angajeze în întreprinderea activității. Rolul și importanța cooperativelor sunt din ce în ce mai evidente în urma crizei economice și financiare globale. În multe țări, cooperativele au răspuns mai eficace crizei decât firmele aflate în proprietatea unui investitor. Capacitatea de rezistență a cooperativelor este din ce în ce mai recunoscută, iar factorii de opinie și de decizie sunt dornici să înțeleagă în ce mod cooperativele pot juca un rol în combaterea consecințelor dramatice ale crizei globale și în reformarea sistemului care a contribuit la generarea sa.

Cuvinte-cheie: sectorul cooperatist, impactul economic, valoarea socială, cooperative sociale.

Economia socială are încă nevoie de recunoaștere politică. Desigur, s-au înregistrat unele progrese, așa cum reiese din Declarația de la Luxemburg privind economia socială în Europa, intitulată „Foaie de parcurs către un ecosistem mai amplu

Summary: Social cooperatives, for instance, are strongly rooted in forms of collective awareness, such as the need to promote social justice, protect the environment, and support the social and professional integration of disadvantaged individuals. In social cooperatives, collective benefits are not simply induced by economic activity; rather, they are a key feature motivating members to undertake the activity. The role and importance of cooperatives is increasingly apparent in the wake of the global financial and economic crisis. In most countries, cooperatives have responded more effectively to the crisis than investor-owned firms. The resilience of cooperatives has increasingly been acknowledged, and policy and opinion makers are eager to understand how cooperatives can play a role in tackling the dramatic consequences of the global crisis and reforming the system that has contributed to generating it.

Keywords: cooperative sector, economic impact, social value, social cooperatives.

The social economy now needs to be recognised by policy-makers. Some progress has been made, as evidenced by the Luxembourg Dec-

pentru întreprinderile din economia socială”, concluziile Consiliului UE (EPSCO) privind „promovarea economiei sociale ca factor esențial al dezvoltării economice și sociale în Europa”, adoptate pentru prima dată în unanimitate de cele 28 de state membre, reînnoirea de către Comisia Europeană în 2018 a grupului său de experți în economie socială și întreprinderi sociale (GECES), de a se asigura că în procesul de elaborare a politicilor europene se ține seama de caracteristicile economiei sociale.

Pilonul european al drepturilor sociale nu va putea deveni realitate fără participarea întreprinderilor din economia socială. Prin urmare, este important să se asigure în mod concret participarea lor la dezvoltarea economică și socială a Uniunii Europene. Pe timp de criză, întreprinderile din economia socială dau dovadă de o mai mare reziliență și atenuează șocurile sociale; totodată, ele mențin și promovează coeziunea socială în viața de zi cu zi și sunt surse de inovare socială. În plus, multe dintre ele corespund – în primul rând prin principiile de funcționare, și apoi prin activitățile lor – obiectivelor din cadrul pilonului: ele au rolul de a îndeplini în mod natural obiective precum promovarea unor locuri de muncă sigure și adaptabile, dialogul social și participarea lucrătorilor, un mediu de lucru sigur, sănătos și adaptat, sau de a oferi răspunsuri inovatoare anumitor nevoi sociale de bază.

Întreprinderile sociale există în fiecare țară europeană, dar uneori sunt destul de invizibile și nu sunt bine cunoscute. Mulți dintre ei nici măcar nu se identifică sau nu se nu-

laration on the Social and Solidarity Economy in Europe — ‘A roadmap towards a more comprehensive ecosystem for social economy enterprises’ — the conclusions of the Employment, Social Policy, Health and Consumer Affairs (EPSCO) Council on ‘The promotion of the social economy as a key driver of economic and social development in Europe’ — adopted for the first time unanimously by the 28 Member States — the Commission’s renewal in 2018 of its Expert Group on the social business initiative (GECES), and the European Parliament’s call on the Commission to ensure that the features of the SE are taken into account when framing EU policies [3].

The European Pillar of Social Rights cannot become effective without the participation of SEEs. It is therefore important to ensure, in practical terms, that they can take part in the EU’s economic and social development. While in times of crisis SEEs demonstrate greater resilience and act as a social shock absorber, in daily life they maintain and promote social cohesion and are sources of social innovation. Moreover, many of them reflect the objectives of the Pillar in their operational principles as well as their activities: they are by their nature intended to honour objectives such as promoting secure and adaptable employment, social dialogue and involvement of workers, and a healthy, safe and

mesc întreprinderi sociale.

Cooperativele există de aproximativ două sute de ani. Deși operează în toate sectoarele de activitate economică, cooperativele au o longevitate mai mare decât firmele pentru-profit. Modelul cooperatist s-a adaptat continuu la condițiile în schimbare și forme inovatoare de cooperare au apărut pentru a răspunde noilor nevoi economice și sociale.

Cooperativele s-au dezvoltat în țări caracterizate de condiții politice, grade de dezvoltare economică, caracteristici culturale și contexte istorice foarte diverse. Cooperativele de consum, cooperativele agricole, societățile de ajutor reciproc, cooperativele și uniunile de credit, precum și cooperativele de lucrători au fost înființate aproape peste tot.

Întreprinderile cooperatiste sunt instituții influente. Atât în țări dezvoltate, cât și în cele în curs de dezvoltare, cooperativele contribuie la dezvoltarea socio-economică, sprijină creșterea ocupabilității și susțin o redistribuire mai echilibrată a bogăției. În plus, un set extins de activități inovative sunt bazate pe eforturi cooperatiste, în special în furnizarea de noi servicii, precum software-ul open-source și serviciile de interes general care îmbunătățesc calitatea vieții pentru întregi comunități.

Unele tipuri specifice de cooperative au înregistrat o creștere extraordinară în anumite țări: de exemplu, cooperativele de credit din Germania, cooperative de locuințe din Marea Britanie și Suedia, precum și cooperativele de lucrători în Franța și Italia.

Cooperativele sociale, care sunt deosebit de răspândite în unele țări

well-adapted work environment, or to offer innovative responses to certain basic social needs.

Social enterprises exist in every European country, yet they are sometimes rather invisible and not well known. Many of them do not even identify as or call themselves social enterprises.

Cooperatives have existed for around two hundred years. While operating in all fields of economic activity, cooperatives have greater longevity than for-profit firms. The cooperative model has continually adapted to changing conditions, and innovative forms of cooperation have emerged to address new economic and social concerns.

Cooperatives have developed in countries characterized by profoundly diverse political conditions, degrees of economic development, cultural characteristics, and historical backgrounds. Consumer cooperatives, agricultural cooperatives, mutual-aid societies, credit unions, credit cooperatives, and worker cooperatives have been set up almost everywhere.

Cooperative enterprises are influential institutions. In both industrialized and developing countries, cooperatives contribute to socio-economic development, support employment growth, and sustain a more balanced redistribution of wealth. Moreover, a widening set of innovative activities are based

europene și în Canada, sunt o nouă formă de cooperativă care își propune în mod explicit să consolideze beneficii colective. Ca tipologie, cooperativa socială este poziționată între cooperativa tradițională și organizația non-profit și în general combină implicarea unei pluralități de părți interesate (membrii cooperatori) cu urmărirea obiectivelor de interes general.

În Italia, unde acest tip de cooperare este cel mai dezvoltat, cooperativele sociale au devenit de-a lungul ultimelor două decenii actori-cheie în sistemul de protecție socială.

Figura 1. Cooperativele sociale de-a lungul ultimelor două decenii în sistemul de protecție socială a Italiei

Sursa:

Rolul și importanța a cooperative-lor sunt din ce în ce mai evidente în urma crizei economice și financiare globale. În multe țări, cooperativele au răspuns mai eficace crizei decât firmele aflate în proprietatea unui investitor [1]. Capacitatea de rezistență a cooperative-lor este din ce în ce mai recunoscută, iar factorii de opinie și de decizie sunt dornici să înțeleagă în ce mod cooperativele pot juca un rol în combaterea consecințelor dramatice ale crizei globale și în reformarea sistemului care a contribuit la generarea sa.

Interesul scăzut în cooperative și existența pe scară largă a întreprinderilor administrate de facto în mod

on cooperative efforts, especially in the provision of new services such as open source software and general-interest services that improve the quality of life for entire communities.

Some specific types of cooperatives have registered an extraordinary growth in particular countries: for example, credit cooperatives in Germany, housing cooperatives in the United Kingdom and Sweden, and worker cooperatives in France and Italy.

Social cooperatives, which are especially widespread in some European countries and in Canada, are a new form of cooperative that explicitly aims to enhance collective benefits. As a type, the social cooperative is positioned between the traditional cooperative and the non-profit organization, and it generally combines the involvement of a plurality of stakeholders (cooperative members) with the pursuit of general-interest goals.

In Italy, where this type of cooperative is the most developed, social cooperatives over

Figure 1. Social cooperatives over the last two decades in the Italian social protection system

Surse: Promoting the understanding of cooperatives for a better world, Conference "Promoting the understanding of cooperatives for a better world"

cooperatist, dar care nu se denumesc cooperative au împiedicat o apreciere exactă a dimensiunii și impactului acestor instituții. Cooperativele fie sunt definite în diverse moduri în contexte diferite, fie nu sunt definite deloc. În țările în care cooperativele nu sunt recunoscute de lege, oamenii tind să creeze întreprinderi colective, dar nu le numesc cooperative, așa cum uneori se întâmplă când fermierii se asociază pentru a procesa sau a-și vinde produsele, sau când comunitățile deservite inadecvat de către băncile comerciale creează uniuni de credit informale.

Există o nevoie evidentă de a depăși contradicția care există între realitate și recunoașterea cooperativelor. Această necesitate a fost accentuată de actuala criză ale cărei urme se pot găsi în convingerile – netestate – despre rolul comportamentelor competitive față de cele cooperative și în ideea conform căreia numai piețele pot asigura creșterea economică și bunăstarea. Aceste convingeri au condus pe rând la reglementarea inadecvată a piețelor financiare, la inegalități profunde și la creșterea veniturilor și a distribuției bogăției, la folosirea greșită a resurselor neregenerabile și la predominanța unor modele de con-

the last two decades have become key players in the welfare system.

The role and importance of cooperatives is increasingly apparent in the wake of the global financial and economic crisis. In most countries, cooperatives have responded more effectively to the crisis than investor-owned firms [1]. The resilience of cooperatives is increasingly recognized, and opinion and decision-makers are eager to understand how cooperatives can play a role in combating the dramatic consequences of the global crisis and reforming the system that contributed to its generation.

The scarce interest in cooperatives and the widespread existence of de facto cooperatively managed enterprises that are not designated as cooperatives have prevented an accurate assessment of the size and impact of these institutions. Cooperatives are defined in various ways in different contexts or not defined at all. In countries

sum pe termen scurt, iresponsabile, care amenință mediul înconjurător.

Dezvoltarea cooperatistă este un proces în curs de desfășurare. Noi tipuri de cooperative - de exemplu, cooperativele sociale și comunitare - au apărut pentru a furniza servicii care sunt caracterizate printr-o ofertă nesatisfăcătoare, incluzând servicii educaționale, sociale și de integrare în muncă pentru comunitățile locale și persoanele dezavantajate. În plus, noi cooperative au apărut pentru a ajuta comunitățile să valorifice mai bine resursele locale.

În toată lumea există aproximativ 53.000 cooperative și uniuni de credit. În Europa există circa 4.200 de bănci cooperatiste de credit cu 63.000 de sucursale. Aceste bănci cooperatiste au 50 de milioane de membri (aproximativ 10 la sută din populația continentului), 181 milioane de clienți, 5.65 miliarde de euro active, o cotă de piață medie de circa 20 la sută și angajează aproximativ 780.000 de persoane.

Orientarea socială a cooperativelor generează mai multe efecte benefice.

În primul rând, datorită înrădăcinării lor locale, care este facilitată de participarea unei pluralități de părți interesate, inclusiv a membrilor, beneficiarilor și a lucrătorilor, cooperativele contribuie la consolidarea capitalului social și la consolidarea relațiilor de încredere în cadrul comunităților. Cooperativele pot fi, prin urmare, considerate drept instrumente eficiente pentru dezvoltarea atitudinilor civice și astfel generatoare de virtuți sociale. Influența pozitivă pe care cooperativele o au asupra coeziunii sociale rezultă din capacitatea lor de a instituționaliza

where cooperatives are not recognized by law, people tend to establish collective enterprises but not to call them cooperatives, as sometimes occurs when farmers associate to market their products or communities inadequately served by commercial banks establish informal credit unions.

There is a clear need to overcome the contradiction that exists between the reality and the recognition of cooperatives. This need has been accentuated by the ongoing crisis, the origins of which can be traced to unexamined beliefs about the role of competitive versus cooperative behaviours and the conviction that markets alone can ensure growth and welfare. These beliefs have in turn led to inadequate regulation of financial markets, deep and increasing inequalities in income and wealth distribution, misuses of non-renewable resources, and the predominance of short-term and irresponsible consumption models that threaten the environment.

Cooperative development is an ongoing process. New types of cooperatives—for instance, social and community cooperatives—have emerged to provide services that are characterized by an unsatisfactory supply, including social, educational, and work integration services to local communities and

reguli cheie care asigură realizarea de tranzacții reciproc avantajoase.

Cooperativele sunt caracterizate printr-o afecțiune reciprocă care decurge din împărtășirea de utilități și interdependente de către membrii cooperatori, iar membrii tind să aibă o dispoziție pro-socială, deoarece au un obiectiv comun, care de multe ori coincide cu binele comun. Mai mult decât atât, întrucât acestea oferă stimulente membrilor pentru a-și ține promisiunile, cooperativele pot fi considerate instituții care traduc acordul informal dintre oamenii care-și pun în comun resursele într-un contract. Cooperativele pot fi, prin urmare, considerate un implementator extern de comportamente orientate social.

În al doilea rând, protejând veniturile și ocuparea forței de muncă, cooperativele ajută la rezolvarea problemelor care altfel ar rămâne o responsabilitate a politicilor publice. Cooperativele au demonstrat capacitatea de a crea și de a păstra locurile de muncă în condiții de piață deteriorate mai bine decât întreprinderile aflate în proprietatea investitorului. Procurarea de acțiuni de către lucrători este în creștere în unele țări, ca reacție a angajaților preocupați de pierderea locurilor de muncă. Așa cum au demonstrat preluările recente din mai multe țări, cooperativele pot salva locuri de muncă atunci când apare o criză profundă. Este tot mai mult recunoscut faptul că și omajul are efecte mai diverse decât consecințele sale strict economice, în special asupra sănătății. În cazul în care cooperativele de lucrători creează sau păstrează locuri de muncă pentru angajații lor, au, de asemenea, efecte pozitive asupra cheltuielilor

disadvantaged people.

Worldwide, there are around 53,000 credit cooperatives and credit unions. In Europe, there are some 4,200 credit cooperative banks with 63,000 branches. These cooperative banks have 50 million members (about 10 per cent of the continent's population), 181 million clients, 780,000 employees, €5.65 billion of assets, and an average market share of about 20 per cent [1].

The social orientation of cooperatives generates several beneficial effects.

First, the social orientation of cooperatives generates several beneficial effects. First, thanks to their embeddedness at the local level—which is facilitated by the participation of a plurality of stakeholders, including members, beneficiaries and workers—cooperatives contribute to enhancing social capital and strengthening trust relations within communities. Cooperatives can therefore be regarded as effective tools for developing civic attitudes and, in turn, generating social virtue.

Second, by protecting incomes and employment, cooperatives help solve problems that would otherwise remain the responsibility of public policies. Cooperatives have demonstrated an ability to create and preserve jobs in deteriorating

publice și a sănătății în comunitățile lor. În plus, atunci când cooperativele completează furnizarea de servicii publice de asistență socială prin oferirea de servicii noi care acoperă golurile și nevoile, acestea creează noi locuri de muncă.

În al treilea rând, cooperativele nu se limitează la crearea de oportunități de angajare; de multe ori ele privilegiază lucrătorii defavorizați, excluși sau expuși riscului de excludere de pe piața a muncii. În unele țări, cooperativele favorizează în mod explicit lucrătorii discriminați de către întreprinderile aflate în proprietatea investitorilor și le oferă o formare adecvată la locul de muncă pentru a îi ajuta să își depășească dezavantajele.

Cooperativele beneficiază în mod normal de politici publice proiectate cu scopul de a sprijini înființarea și consolidarea inițiativelor antreprenoriale. Întrucât uneori sunt introduse măsuri speciale pentru sprijinirea cooperativelor, există o convingere larg răspândită conform căreia cooperativele sunt favorizate în comparație cu întreprinderile aflate în proprietatea investitorului. Aceasta este o concluzie simplistă. Într-adevăr, politicile de sprijin îndreptate către cooperative sunt adesea slabe, contradictorii, sau controversate. În unele țări, politicile refuză cooperativelor statutul deplin de "întreprindere", refuzându-le astfel beneficiile prevăzute firmelor pentru-profit. De exemplu, subvențiile de angajare sunt uneori refuzate membrilor sau angajaților cooperativelor.

Managementul slab are mai multe consecințe negative: încurajează cooperativele să imite practicile fir-

market conditions better than investor-owned enterprises. Worker buyouts are increasing in some countries as a reaction by employees who are concerned about losing their jobs. As recent takeovers in several countries have demonstrated, cooperatives can save jobs when a deep crisis occurs

Third, cooperatives do not limit themselves to creating employment opportunities; they often privilege disadvantaged workers excluded or at risk of exclusion by the labour market. In some countries, cooperatives explicitly favour workers discriminated against by investor-owned enterprises and provide them with appropriate on-the-job training to help them overcome their disadvantages.

The social benefits generated by cooperatives are seldom taken into consideration by impact analyses that compare the performance of different types of enterprises since these analyses are usually based on narrow efficiency criteria. Most of these comparisons are biased towards investor-owned firms since they do not consider the social aims, intrinsic outcomes, and collective benefits generated by cooperatives. This approach is not only epistemologically flawed, but also incapable of developing adequate policies.

melor pentru-profit; împiedică cooperativele din a-ș i exploata avantajelor lor cheie, în special cele care rezultă din angajamentul puternic și activ al membrilor; stimulează demutualizarea de către membri și manageri oportuniști.

Spre deosebire de întreprinderile aflate în proprietatea investitorilor, cooperativele se bazează în principal pe cooperarea voluntară. Posibilitatea de a exploata mecanismele de cooperare permite, în condiții specifice, generarea de avantaje competitive, în funcție de tipul de tranzacții care au loc. Cooperativele au avantaje specifice în special atunci când coordonarea nu poate fi realizată exclusiv prin comportamente economice și egoiste. Există într-adevăr, câteva situații în care câștigurile colective pot fi realizate cu condiția că agenții sociali să aibă încredere unii în alții, să adopte comportamente de cooperare, mai degrabă decât – sau în plus de cele auto-interesate și să activeze motivații și comportamente orientate spre ceilalți sau bazate pe reciprocitate. Când acordurile inter-temporale generează câștiguri mai mari decât cele care provin din alte aranjamente, cooperativele pot întrevădea avantajele economiilor de scară; această situație apare, de exemplu, în cooperativele agricole. Atunci când apare gruparea riscurilor unui număr mare de membri, societățile mutualiste și cooperativele de asigurare reușesc să realizeze soluții mai eficiente decât schimburile de piață.

Viitorul prevede provocări majore pentru cooperative. Criza globală a demonstrat nu numai că organizațiile cooperatiste pot fi mai rezistente decât cele aflate în proprietatea in-

Mainstream managerial practices are often inadequate for managing cooperatives. The lack of educational and training programmes tailored to the needs of cooperatives leads managers to adopt practices and tools inconsistent with the mission of cooperatives.

Unlike investor-owned enterprises, cooperatives are mainly based on voluntary cooperation.

The possibility of exploiting the cooperative mechanism allows for the generation of competitive advantages in specific conditions, depending on the type of transactions that take place. Cooperatives have specific advantages especially when coordination cannot be achieved exclusively through economic and self-seeking behaviours. There are indeed several situations in which collective gains can be achieved under the condition that social agents trust each other, adopt cooperative rather than or in addition to self-interested behaviours, and activate motivations and behaviours that are other regarding or based on reciprocity.

The future holds major challenges for cooperatives. The global crisis has not only demonstrated that cooperatives can be more resilient than investor-owned enterprises, but also shed light on the shortcomings of the predominant

vestitorilor, dar, de asemenea, a pus în lumină defectele modelului predominant de organizare economică, centrat pe acțiunea a două tipuri de instituții: întreprinderi pentru-profit coordonate de piață și organizații publice bazate pe principiul autorității. Criza a confirmat incapacitatea firmelor pentru-profit de a asigura bunăstarea, în special atunci când schimburile sunt în imposibilitatea de a oferi beneficii ambele părți ale unei tranzacții. Mai mult decât atât, a arătat în mod explicit pe de o parte incapacitatea agențiilor publice de a se confrunta cu toate eșecurile piețelor și a firmelor pentru-profit, iar pe de altă parte de a satisface nevoile de creștere și diversificarea. Criza a arătat că politicile de privatizare bazate pe realocarea sarcinilor și rolurilor între firmele pentru-profit și agențiile publice nu este o soluție viabilă. Într-adevăr, strategia de liberalizare și privatizare extensivă care a fost urmată de majoritatea guvernelor naționale începând din anii 1980 a dus la rezultate nesatisfăcătoare. Aceste neajunsuri au condus la o creștere dramatică a inegalităților, la abuzul de resurse neregenerabile, precum și la creșterea incertitudinii și a sărăciei.

Domeniile de acțiune necesare includ sprijinirea înființării unor noi cooperative, sprijinirea cooperativelor deja stabilite, precum și consolidarea capacităților în cadrul sectorului cooperatist. Politicile naționale ar trebui să se asigure că întreprinderile de tip cooperatist au acces la servicii antreprenoriale. În plus, guvernele naționale ar trebui să elaboreze politici coerente de sprijinire la toate nivelurile de gu-

model of economic organization, which is centred on the action of two types of institutions: for-profit enterprises coordinated by the market and public organizations based on the principle of authority. The crisis has confirmed the inability of for-profit enterprises alone to ensure well-being, especially when exchanges fail to benefit both parties of a transaction. Moreover, it has made explicit the inability of public agencies to confront all the failures of markets and for-profit enterprises on the one hand and to meet the growth and diversification of needs on the other. The crisis has shown that privatization policies based on the reallocation of tasks and roles between for-profit enterprises and public agencies is not a viable solution. Indeed, the strategy of extensive liberalization and privatization that has been followed by most national governments since the 1980s has led to unsatisfactory outcomes.

Necessary areas of action include helping to start new cooperatives, supporting established cooperatives, and building capacity within the cooperative sector. National policies should ensure that cooperatives have access to business services[1]. In addition, national governments should develop consistent support policies at all levels of government. Given

vernare. Având în vedere natura lor non-profit, cooperativele ar trebui să beneficieze de tratamente fiscale mai favorabil decât întreprinderile aflate în proprietatea investitorilor. Cu toate acestea, odată cu oferirea de pauze fiscale legitime și de beneficiile speciale, legislația specifică ar trebui să includă de asemenea obligații pentru cooperative pentru a preveni demutualizarea, cum ar fi normele de blocare a activelor. În acest context, mișcările cooperatiste pot juca un rol-cheie prin intermediul unor organizații umbrelă, federații, consorții, precum și prin dezvoltarea de fonduri ad-hoc de cooperare care să sprijine crearea de noi cooperative.

Concluzii:

În Europa, cooperativele s-au dezvoltat cel mai rapid acolo unde expansiunea lor nu a fost împiedicată de reglementări inadecvate, unde rolurile lor sunt pe deplin recunoscute, iar operațiunile lor nu au fost limitate la anumite sectoare. Pentru a dezvolta potențialul cooperativeelor pe deplin, legislația privind cooperativele ar trebui să recunoască întru totul rolul cooperativelor și să fie suficient de flexibilă pentru a le permite să funcționeze în orice industrie în care se dovedesc utile. Aceasta include sectoarele care au fost în mod tradițional publice, care sunt de interes public, sau care beneficiază de fonduri publice. Având în vedere natura lor non-profit, cooperativele ar trebui să beneficieze de tratamente fiscale mai favorabil decât întreprinderile aflate în proprietatea investitorilor. Cu toate acestea, odată cu oferirea de pauze fiscale legitime și de beneficiile spe-

their not for-profit orientation, cooperatives should be subject to more favourable fiscal treatment than investor-owned enterprises. However, while providing for legitimate tax breaks and special benefits, cooperative legislation should include specific obligations for cooperatives to prevent demutualization, such as asset lock rules. Against this backdrop, cooperative movements can play a key role through umbrella organizations, federations, consortia, and the development of ad hoc cooperative funds supporting the creation of new cooperatives.

Conclusions:

In Europe, cooperatives have developed most rapidly where their expansion has been unhindered by inadequate regulation, their roles are fully recognized, and their operations have not been confined to specific sectors. To develop cooperatives' full potential, cooperative law must recognize the roles of cooperatives and be flexible enough to permit cooperatives to operate in whatever industry they prove useful. This includes sectors that have been traditionally public, are of public interest, or benefit from public funding. Accordingly, the cooperative principles that have been elaborated by the ICA should be interpreted in a flexible

ciale, legislația specifică ar trebui să includă de asemenea obligații pentru cooperative pentru a preveni demutualizarea, cum ar fi normele de blocare a activelor. În acest context, mișcările cooperatiste pot juca un rol-cheie prin intermediul unor organizații umbrelă, federații, consoții, precum și prin dezvoltarea de fonduri ad-hoc de cooperare care să sprijine crearea de noi cooperative.

Un câmp tot mai mare de activitate pentru cooperative este instituționalizarea rețelelor de întreprinderi mici în afara sectoarelor tradiționale ale agriculturii și pescuitului. Cooperativele pot gestiona în mod eficient activități comune, inclusiv cercetarea și dezvoltarea de produse și pot promova extinderea piețelor și creșterea productivității și competitivității întreprinderilor membre.

way, supporting the emergence of new forms of cooperation and governance practices

A growing field of activity for cooperatives is institutionalizing networks of small enterprises outside the traditional sectors of agriculture and fishing. Cooperatives can effectively manage common activities, including research and product development, and promote the expansion of markets and increase the productivity and competitiveness of member enterprises.

BIBLIOGRAFIE:

1. *Promovarea înțelegerii cooperativelor pentru o lume mai bună*, Conferința "Promovarea înțelegerii cooperativelor pentru o Lume mai Bună", Veneția, Italia, 2012
2. *Avizul Comitetului Economic și Social European – „Către un cadru juridic european adaptat la întreprinderile din economia socială”*.
3. [Accesat 30.03.2022] Disponibil: https://eur-lex.europa.eu/legal_content/RO/TXT/PDF/?uri=CELEX:52019IE0346&from=EN
4. *Social enterprises and their ecosystems in Europe – Comparative synthesis report*. [Accesat 30.03.2022] Disponibil: <https://www.age-platform.eu/publications/social-enterprises-and-their-ecosystems-europe-%E2%80%93-comparative-synthesis-report>

REFERENCES:

1. *Promoting the understanding of cooperatives for a better world*, Conference "Promoting the understanding of cooperatives for a better world", Venice, Italy, 2012
2. *Opinion of the European Economic and Social Committee - Towards a European legal framework adapted to social economy enterprises*
3. [Accesat 21.03.2022] Disponibil: https://eur-lex.europa.eu/legal_content/RO/TXT/PD/?uri=CELEX:52019IE0346&from=EN
4. *Social enterprises and their ecosystems in Europe – Comparative synthesis report*. [Accesat 27.03.2022] Disponibil: <https://www.age-platform.eu/publications/social-enterprises-and-their-ecosystems-europe-%E2%80%93-comparative-synthesis-report>